

XIV. Kotitalouslautakunta.

Kotitalouslautakunta antoi toiminnastaan v. 1933 seuraavan selonteon:

Lautakunnan kokoonpano. Lautakuntaan kuuluivat tarkastaja M. Silanpää puheenjohtajana, rouva H. Gebhard varapuheenjohtajana sekä rouva H. Brander, talousopettaja A. Huotari-Lindström ja arkkitehti S. Lagerborg-Stenius jäseninä. Kaupunginhallitusta edusti lautakunnassa ylikonemestari V. V. Salovaara. Sihteerinä toimi opettaja I. Grotenfelt. Vuoden kuluessa lautakunta kokoontui 11 kertaa. Lähetettyjen kirjelmien ja kirjeiden luku oli 131, saapuneiden 68.

Lautakunnan toimihenkilöt. Lautakunnan vakinaisista kotitalousneuvosta toimi käsityöopettaja I. Grotenfelt kotitalouskerholassa ja talousopettaja A. Salonen opetuskeittiössä. Apuopettajina olivat talousopettajat M. Koivisto, E. Sore ja H. Sahrakorpi, käsitöissä rouva L. Lehtonen ja neiti A. Kautonen. Tyttökerhojen ohjaajana oli neiti A. Viitasalo ja voimistelun ohjaajana neiti T. Lehtonen.

Toiminta. Kotitalouslautakunnan toinen toimintavuosi osoitti vakuuttavasti sen työn tärkeyden, jota lautakunta harjoittaa kaupungin vähävaraisten kansanluokkien keskuudessa. Harrastus kotitaloudellista neuvontatyötä kohtaan oli jatkuvasti vilkas perheenäitien parissa.

Lautakunnan toiminta tapahtui kahdessa huoneistossa, nimittäin Mäkelänkadun 45:ssä sijaitsevassa kotitalouskerholassa ja Helsinginkadun 26:ssa sijaitsevassa opetuskeittiössä. Sitä paitsi lautakunnalla oli käytettävänä asianomaisella luvalla suomenkielisen työväenopiston käsityösali. Toiminta jakaantui talous- ja käsityöopetuksen ja -neuvonnan antamiseen sekä kerhotoöhön äitien ja kasvavien tyttöjen keskuudessa.

Talousopetuksessa lautakunta järjesti 12 ruoanlaittokurssia, näistä 2 yksinkertaisessa, 2 monipuolisessa ja 8 taloudellisessa ruoanlaitossa, 14 leipoma-, 7 leikkele- ja eväsruoika-, 4 säilöönpano-, 2 kasvisruoka- ja 6 jouluruokakurssia, 1 kurssin kotiapulaisille ja 1 kurssin leipomakurssin kerhoytöille, yhteensä 630 oppilaalle. Eri vuodenaikoihin soveltuvaa havainto-opetusta ja neuvontaa ruoanlaitossa, säilöönpanossa ja kodinhoidossa annettiin kerran viikossa, yhteensä 58 kertaa, kummassakin keittiössä 2,373 osanottajalle. Havaintotilaisuuksista mainittakoon erikoiset omena-, puolukka- ja silakkaesitykset syyskuussa, joihin osanotto oli suuri.

Käsityöopetusta annettiin osaksi neuvonnan, osaksi luokkaopetuksen muodossa. Kertomusvuoden aikana järjestettiin 18 n. 2 kuukautta kestävä neuvontakurssia, joilla oli 879 osanottajaa, 3 liinavaateompelukurssia 43 oppilaalle ja 2 pukuompelun kaavapiirustus- ja sommittelukurssia 25 osanottajalle. Suurta painoa pantiin vanhojen vaatteiden korjaamiseen ja uusimiseen aikuisille ja erittäinkin lapsille. Pyrkijöitä käsityökurseille oli niin runsaasti, ettei kaikkia voitu ottaa vastaan.

Kerran kuukaudessa, vuorotellen kotitalouskerholassa ja opetuskeittiössä järjestettiin koti-iltoja, joissa esitelmien ja muiden esitysten avulla koetettiin herättää harrastusta kodinhoitoa koskeviin kysymyksiin. Koti-iltoja pidettiin 7 ja niihin otti osaa 865 henkilöä.

Kerhotoiminta äitien keskuudessa tapahtui äitikerhossa, joka kokoontui kerran viikossa, kaikkiaan 35 kertaa kerhoiltoihin, joihin otti osaa keskimäärin 20 jäsentä, sekä laulukuorossa ja voimistelukerhossa. Edellinen harjoitteli 36, jälkimmäinen 27 kertaa. Sitä paitsi toimeenpantiin 7 juhlaa ja 2 huviretkettä yhteensä 448 osanottajalle. Tyttökerhot oli jaettu 9 ryhmään, joissa oli kaikkiaan 115 tyttöä, 11—18 vuoden ikäisiä, joita opastettiin käsitöissä, laululeikeissä ja jonkin verran taloustoimissakin. Juhlia ja retkeilyä toimeenpantiin 26 kertaa.

Vielä on mainittava lautakunnan osallistuminen Suomen messujen toimeenpanemaan, Äiti, lapsi ja koti nimiseen näyttelyyn toukokuun 20—28 p:nä, jolloin lautakunnan toimesta oli asetettu näytteille taloudellisella ruoanlaittokurssilla valmistettuja normaaliruokia, joiden valmistusohjeita jaettiin yleisölle, sekä kerhotyttöjen käsitöitä. Sitä paitsi pidettiin 2 havaintotuntia sienija silakkaruoista.

Lautakunnan luvalla Kumpulän ja Vallilan siirtolapuutarhojen jäsenkerhot useimpina lauantai-iltoina kokoontuivat kotitalouskerholassa.

Menot. Seuraava taulukko osoittaa, missä määrin lautakunnan käytettävissä olevia määrärahoja käytettiin:

Menoerä.	Määräraha.		Todelliset menot.		Säästetty (+) tai ylitetty (-) määrä.	
	Markkaa ja penniä.					
Palkkiot	5,900	—	4,927	50	+ 972	50
Sääntöpalkkaiset virat	¹⁾ 65,040	—	65,040	—	±	—
Tilapäistä työvoimaa	59,360	—	57,562	—	+ 1,798	—
Vuokra	54,000	—	54,000	—	±	—
Lämpö	5,000	—	4,454	15	+ 545	85
Valaistus	2,500	—	2,161	90	+ 338	10
Siivoaminen	10,000	—	11,764	50	- 1,764	50
Kaluston kunnossapito	2,000	—	1,999	65	+ —	35
Painatus ja sidonta	1,000	—	475	—	+ 525	—
Tarverahat	6,500	—	6,451	80	+ 48	20
Tarveaineet havainto- ja käsityönope- tusta varten	8,000	—	8,671	40	- 671	40
Yhteensä	219,300	—	217,507	90	+ 1,792	10

Tilapäisen työvoiman palkkaamiseen käytetystä määrästä 20,850 markkaa tuli talousopetuksen osalle, 24,850 markkaa käsityöopetuksen osalle ja 11,862 markkaa kerhotyöhön.

¹⁾ Siitä 3,900 markkaa vuoden varrella myönnetty lisämääräraha.